

№ 216

10
ДЕКАБРЬ
ЖУМА
1954 ЙИЛ

БАҲОСИ
20 ТИЯИН.

ПАХТАЧИЛИКДА ЯНГИ, ПРОГРЕССИВ МЕТОДЛАРНИ КЕНГ ҚУЛЛАНАЙЛИК!

3. МУҲАММАДЖОНОВ,
И. СУЛАЙМОНОВ.

ЧОРВА ҚИШЛОВИНИ НАМУНАЛИ УТКАЗАЙЛИК!

Ховос районининг колхозларида чорва қишлови қандай ўтказилмоқда

Ворошилов номли колхознинг илгор сут соғучиси Кумушой Хайдарова бу йил сут соғиш топиригини 150 процент бажарди. Суратда: Кумушой Хайдарова кўп сут беручи «Зийрак» блан бирга

В. Салов фотоси.

ЧОРВАЧИЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРАМИЗ

Чорва қишловини ҳартафлама намунали ўтказиш дастав-
лад мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтиришга, мол-
хона, қўра каби чорва бинолари қуриш ва борларини
ремонт қилиш ишларининг ўз вақтида бажарилишига боғлиқдир.
Ана шунга амак қилган колхозимиз чорвадорлари бу йил ҳам
ўтган йилдагидек ем-хашак тайёрлаш ва моллар учун янги
бинолар қуриш ишларини ўз вақтида амалга оширишди. Биз
бу йил 1600 бош қўй синадиган 2 та янги қўра, 150 бош си-
гир синадиган янги молхона қуриб олдик. Ўтган йил қурилган
2 та отхона, 300 бош мол синадиган молхона ва бир неча қўра-
лар/сифатли ремонтдан чиқарилиди ва барча чорва молларининг
десик биноларида боқилиши таъминланди.

Шунингдек, чорвадорларимиз ем-хашак тайёрлаш ишлари-
ни ҳам зўр ушқоқлик ва бирдамлик билан ўтказдилар. Биз
барча ички ресурсларини ана шу муҳим масаланинг муваффа-
қиятли бажарилишига сафарбар этдик. Натижада беда, пичан
ва сомон тайёрлаш давлат плани 102 процент бажарилади. Қў-
шимча равишда 100 тоннага яқин сомон, 30 тоннадан ортиқ
пичан жамғариб қўйдик. Биз бунга меҳнатини тўғри ташкил
қилиш, от-арова ва бошқа транспорт воситаларидан унумли
фойдаланиш, етилган беда, пичанларини ўз вақтида ўриб олиш
ва гарамлаш орадан еришдик.

Чорва қишловини ҳар йили шу зайдга ўтказиб туришимиз ту-
файли колхозимизда чорвачилик йилдан-йилга ривожланиб бора-
ди. Биз ўтган йил 96 бош отга ага олдик. Бу йил отлар сонин 119
тага етди. 258 бош қўрамолини 311 тага, 2531 бош қўйимиз
2849 бошга етди. Қўлаб қўй, буюқ, кузун олиш ва уларни
тарбиялашда Фармон Тошбоев, Маҳкам Тошбоев, Умбат Доверов
каби тажрибали чорвадорларимиз алоҳида гайрат кўрсатиб иш-
ладилар. Улар илгор зоотехника қондаларини ўзларининг кўп
йиллик тажрибалари билан иш олиб боришлари натижасида
қўлабларини, қўйларини ва буюқ олиш планларини ошириб
бажаришди. Урғоқ Фармон Тошбоев бу йил планда кўрсатилган
384 ўғитга 404 қўй олди ва уларнинг ҳаммасини саломат
саклаб қолди, янги яхши натижага эришди.

Чорвачиликни ривожлантиришда ортиқ молларин ажратиб
боқилиш ҳам катта аҳамиятга эга. Биз бу масалага ҳам етарли
э'тибор бермоқдамиз. Ҳозир тажрибали чўпон ўрғоқ Алпоз
Турдиқулов 90 га яқин ортиқ қўйларни қўшимча оғдат бериш
йўли билан яхши парварши қилмоқда. Қўшма мол боқилиш ишлари
ана шундай ушатирилганлиги сабабли ортиқ қўйлар кундан-
кунга семирди, етиш-ет қўшиммоқда.

Колхозчилар чорвачиликни ривожлантириш ва унинг мах-
сулдорлигини ошириш ҳисобига ўтган йил пландан ташқари
давлатга 800 килограмм ёғ, 17 центнер жун топиришди. Бу-
нинг асосига мукофот тариқасида 2 та ГАЗ-51 маркази юк
машинаси олишти муваффақ бўлди. Биз бу йил ҳам давлат маж-
буриятларини барча турлари бўйича ошириб адо этдик. Дав-
латга гўшт топириш бўйича планни 104,5, сариғ ёғ бўйича
157, жун бўйича 110,5, тери бўйича 300 процент қилиб адо
эдик. Колхозчилар бу йил ҳам ортиқча топирилган чорва
маҳсулотлари учун мукофот тариқасида 2 та юк машинаси
олиш имкониятига эга бўлдилар.

Қўлга киритилган бу муваффақиятлар билан кифоялан-
маймиз. Чорвачиликни янада ривожлантириш, унинг маҳсул-
дорлигини тобора ошириш учун курашамиз. Чорва қишловини
ҳартафлама намунали ўтказишга эришиш мақсадида барча
тадбирларни амалга оширамиз.

У. ЛАТИПОВ,

Ворошилов номли колхознинг раиси.

«Колхоз ва совхозлар пахта теримини тугаллаб, келгуси
йилда ҳосил етиштиришга тайёргарлик ишларини
кучайтириш билан бирга чорвачиликнинг ихтиёжлари тў-
ғрисида энг кўп ғамхўрлик қилишлари, чорва молларини
қишда иссиқ жойларда туқ ва семиз боқилиш таъминлашла-
ри, соғин сигирларининг маҳсулдорлигини оширишлари, ҳа-
во»

(Пахтачилиқни янада ривожлантириш масалалари юзасидан чақирилган кенгаш қатнашчиларининг Мурожаатидан).

ЧОРВАДОРЛАР ОРАСИДА

Беч қириб, чўпон ўз отарини қўра то-
мон ҳайдай бошлаганда тоғлар ортидан кў-
тарилаётган қўёқ булут кенг осмонни
қоплаб олган ва ҳалидан бери соқин-еста
учқунлаётган қор эки ҳафсага блан по-
га-нога бўлиб тушаётган эди. Эрталабдан
бери очия, қўёш нур соқиб турган ҳаво-
нинг бирданга ўзгариши чўпон қўнанини
ғаш қилди.

— Ҳариф—Ҳариф-эй! — у, ахр тепа-
ча чиқди-да ўз ёрдамчисини чақирди. —
қўйларни илдамроқ ҳайда ука, бўрон бош-
ланадиганга ўхшайди...

Чўпон янгилашмади. Орадан кўп ўтмай
шамол қўғоқди. Кейин бўрон кучга кир-
ди. Қўйлар юришга қийналарди. Атрофга
туман тушганлиги сабабли йўл топиб
юриш қийинлашиболди. Чўпон ҳам
қўйларининг олди, ҳам орқа томонига ўтиб
уларни шамолга тескари томон бўриб ҳай-
дашга, қўрага тезроқ етказишга шешин-
ларди. Шу вақт бирдан итлар ҳуриб қол-
ди.

— Ҳи нима гап, — чўпон атрофга кўз
югуртирди.

— Бўри, Этамқулака, бўри келаяпти,
— нариги томондан Ҳарифнинг овози
эшитилди. Этамқулака овоз чиққан томон-
га етиб бортганда унинг зийрак ити Арсе-
лов бўри билан олишмоқда, дам бўри Арсе-
ловнинг, дам Арселов бўрини ерга ағналар.
азар эди. Улар бир-бирларини ғашиб
ташлашга тайёр эдилар.

Тажрибали чўпон қўнанини сўйили билан
«жанг» томонига югурди ва ўзига ташла-
моқчи бўлган бўрига чап бериб, унинг бо-
шига сўйил билан туширди. Бу вақтдан
фойдаланган Ҳариф чўпоннинг ишорасига
қўра отарини анча жойга силжитган эди.
Этамқулака бўрининг ўлигини судрагачи-
ча отарга етиб олиш учун шовилди. Арсе-
лов ўз ағнасининг гоҳ у, гоҳ бу томонига
ўтиб арқаланар, ўз овози билан қатлан-
дек алабди, ташнабди қўради.

Бош қорайганда барча қўйлар қўрага
беками-бўт жойлаштирилган эди. Қўра
бизнинг кичик бир хонага чироқ ёнгандай
ларвоза таққиллади. Хабар олгани ташка-
рига чиққан Этамқулака бироздан кейин
колхоз партия ташкилотининг секретари
Худайберганов ва зоотехник Абдурайимов-
ларини бошлаб кидди. Партком чарч-
аёт, учқун сарфатиб ёнаётган гулхан
билди ўтмасаданки отарининг аҳволини
сўради:

Беғам ферма мудири

Бу йил колхоз правлениеси қўй ферма-
си учун янги типда тўққизта қўра қуриб
бериши керак эди. Агар бу тадбир амалга
оширилганда, биз қўйларни қишловдан
согом ва семиз чиқаришга эришган бўлар
эдик. Брок колхоз раҳбарлари (правление
раиси Т. Латипов, партия ташкилотининг
секретари М. Хатамов ўрғоқлар) ҳамма
имкониятлар мажбуриятга қарамай, бу
муҳим ишга ўтказетган даражада э'тибор-
салини билан қарашди. Натижада тўққиз
қўрадан учтаси битмай қолди. Биз 2
миңдан ортиқ қўйни фақат олтига қўрада
аерашга мажбур бўлмоқдамиз. Жой етиш-
маганлиги сабабли ортиқ қўйларнинг ажрат-
тиб боқилиш учун имконият топиламади.

Колхозда чорва қишлови учун етарли
ем-хашак базаси ҳам вужудга келтирил-
мади. Ферма мудири ўрғоқ Эргаш Мусул-
монқулов бу аянқли аҳволдан кўз юмиб,
«бир илож қилиб қўлашга чиқиб оламиз»
деган хом хал билан ўзини-ўзи оғутиб
юрипти. У, қўй фермаси учун қанча ем-
хашак кераклиги ва ҳозир қанча запас
борлигини ҳам билимайди. Бу ҳақда сўраб
қолчиларга у «колхоз правлениеси ме-
нга план берган эмас, ерга борини йиғиш-
тириб олганмиз» деб ваз кўрсатади. Ҳр-

— Қўйилсиз воқеа бўлгани йўқми,
қўйларнинг ҳаммаси бутми?

— Бут, Раҳимберди, — жавоб бер-
ди чўпон, — ортиқча қўйилсиз ҳоҳса
бўлгани йўқ. Фақат...

Ҳалидан бери жим ўтирган Ҳариф бў-
рининг ҳозиргина шилинган терисини
парткомга кўрсатди, ва:

— Этамқулакамлар сўйил билан уриб
ўлдирдилар, — деди.

— Мана бу ишнингизга қўйилман, чор-
ва душманини ўлдиринг катта гап, —
партком чўпонни рағбатлантирди ва бу-
гунги, тўсатдан тушган совуқ туфайли
правление а'ёзлари отарлардан хабар ол-
гани кетишганлиги ва ўзининг ҳам шу
мақсад билан бу ерга келганини билди-
рди. Қўнани тинчигач, у суҳбатни бошқа
томонга бурди:

— Этамқулака, сиз 100 қўйдан 120
тадан қўй олган тажрибали чўпонларим-
издансиз. Бунинг қўйлар яхши бил-
ди, — партком чўпонга синови қўзлари
билан назар ташлади-да, сўзига давом эт-
ди, — шунинг учун ҳам колхоз правле-
ниси сизга ишониб, бир фикрга келган
эди...

Чўпон ўртадаги гулханга яна бир-икки
дона тараша ташлади-да гулхан аланга-
лангач сўзга киришти.

— Правление шунинг тоғини тоғини бў-
са, бажони-ди бажаришга тайёрман. Ма-
на, зоотехникимиз бор, биз шу ишга
сўянамиз-ла.

Парткомнинг чехраси очилди ва 500
дан ортиқ совуқ ажратилганлиги, улар-
нинг ҳаммаси Этамқулакага топирилла-
гани билдириди. Шу вақт зоотехник Эшон-
қуз Абдурайимов қўшни Молотов номи
колхознинг чорвадорлари ҳақида гап очиб
қолди. Бу колхозда етарли миқдорда ем-
хашак тайёрланмаганлиги, ҳозирги ферма
мудири ишга йўналтирилганлиги тўғриси-
да кўнунб сўзланди.

— Ҳаммадан ҳам, — гапга аралашди
Этамқулака, — ана у учта қўраларнинг
битмай қолгани чакки бўлади, ҳамма қўй-
лари олтига қўрада бўлгани учун анча
қийиналади-да. Яхши чорвалар қўйларнинг
тиллари тупунади, несик-совуқда қалиш-
тириб қўймайди.

Партком Этамқулаканинг сўзларини зўр
э'тибор билан тинглаб ўтирди ва неки

тапнинг бирида бош иргитиб ма'қуллаш
ишорасини берарди. Чўпон гапни тугат-
ганда партком унга раиснинг бугунги сў-
зини — «Қўшни колхозга ем-хашакдан
ёрдам бериш» зарурлигини айтди.

— Уларни беда ҳафсасизлик қилиш-
ли, энди бўлса ёрдам сўраб қўла қўзати-
лар, — чўпон олдин раишган бўли, ке-
йин юмшати шеклиди, — ҳаммамиз бир
қилишми, нега «ўмаклашмайлик, — дея
юратилган гапни айтиб қўяқолади, — май-
ли ёрдамлашим керак, аҳтимоқ, бу улар-
га табиқ бўлар, — Этамқулака шу сўзлар-
ни айтди-да қўйлардан хабар олгани кет-
ди. Унинг кетидан партком ҳам, зоотех-
ник ҳам қўзғолди. Улар кенг қўрада қани
қайтариб етган семиз қўйларни кўриб,
хурсанд бўлдилар.

Чўпон қўйларни бирма-бир қўзган
кочирди-да Худайбергановларнинг енига
келди:

— Энди, бу жониворларга пичан сола-
лик, — деди у ва ҳаммадан кейин қўрага
кириб келган Ҳарифнинг ёрдами билан
жодида қирқилиб тайёр қилиб қўйилган
хашакдан қўйлар охирига ташлаб бош-
лади...

Орадан уч кун ўтди. Бун исиб, чара-
лаб чиққан қўш кенг қўрада бағрига
бининган қўраларни эрталаб бошладилар. Этам-
қулака келтирилган янги совулларни
қўралдан тоғ етказарига — йилонга олиб
чиқмоқчи бўлди.

— Қани, Ҳариф, — деди у Сафаровга,
— қўрални оч, йилонга чиқамиз. Қўйлар
бир яйрасин... Қор ёриб янтоқ, яшновлар
қўрилиб қолди. Қўй оғзати ердан узиб
еса яхши ҳам қилади. Гўштига-гўшт,
ёғига-ёғ қўйилди...

Мана, қўралнинг кенг ларвозаси очилди.
Қўйлар ахрларга ёйлаб бошладилар.

Райондаги Ворошилов номли колхознинг
тажрибали чўпони Этамқула Рустамов ҳо-
зир 541 бош совуқ қўйни боқибди.
Унинг қўйларни соғом ва семиз, Этамқула-
ка ҳар 100 бош совуқдан 110 тадан
қўй олиш, уларнинг ҳаммасини соғом
саклаб қолтишга қарор қилди. У, шу мақ-
садда қишловни муваффақиятли ўтказиш
учун курашмоқда. Уста чўпон ўз сўз-
ларини устидан чиқарди.

У. ЖОНГИТОВ,

С. НУ'МОНОВ.

БИЗНИНГ ТАЛАБЛАРИМИЗ

тоқ Мусулмонқулов тайёрланган хашак-
ларини мол қишлайдиган жойларга ташиб
қолтириш ишига ҳам э'тиборсалини билан
қарамоқда. Моллар учун керак бўлган хашак-
ларини ишдан қилиб бўлса ҳам ўзимиз
ташиб келтиришга мажбур бўлмоқдамиз.

Биз колхоз правлениесидан қўраларнинг
контайтирилишини, ем-хашакларини ферма-
га ташиб келтирилишини талаб қиламиз.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Камчиликлар қачон тугатилади

А. ШАМСИЕВ,

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг чўпони.

Доктор қачон келаркин...

Молларимизни чорва қишловидан соғом
ва семиз чиқаришимизда район ветвра-
чи бизга яқиндан ёрдам бериши керак.
Лекин, колхозимизда бириктилган 2-чи
МТС ветврачи Абдуллаев ўз вазифасига
ўтказетган даражада совуққонлик билан қар-
амоқда. У, фермага 1—2 ойлаб кел-
майди. Келганда ҳам колхоз ветврачлари-
га ҳеч қандай амалий ёрдам бермайди.
Касал моллар учун дори-лармон тайёрлаш
ишига мутлақо қизиқмайди. Шунинг учун
ҳам фермадаги моллар 1—2 ойлаб даво-
ланмай қолаётди. Бундай аҳвол фақат биз-
нинг фермаимиздагина эмас, балки Абдул-
лаев бириктилган ҳамма колхозларда ҳам
ёв бермоқда. Маълумки, молларни ўз вақ-
тида даволашмаслик уларнинг махсулдорли-

гини камайтиради ва сифатини пасайти-
ради.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг чўпони.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Молотов номи колхозининг ветврачи.

Ворошилов номли колхозда бу йил мустаҳкам ем-хашак
базаси вужудга келтирилди. Суратда: (ўнгда) колхоз
раиси У. Латипов ва зоотехники Н. Кенжаев ўрғоқлар
гарам қилинган бедаларни текшириб кўрмоқдалар.

В. Салов фотоси.

ЧОРВА ҚИШЛОВИГА ЭТИБОРНИ КУЧАЙТИРАМИЗ

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумидан кейинги
ўтган йилда районимиз колхоз ва совхозлари жамоат чорвачи-
лигини ривожлантириш йўлида анча самаралар ишлар қилди.
Моллар туғиш қўлайди, чорвачиликдан олинганлиги маҳсулот
миқдори ҳам анча ошди. Колхозлар чорвачиликдан катта да-
роҳад олмоқдалар.

Бу йил райондаги илгор колхозлар чорва моллари қишлов-
ни намунали ўтказиш мақсадида янги молхона, отхона ва қўра-
лар қуришлар, оқиларини сифатли ремонтдан чиқаришлар.
2-чи МТС зонасидаги колхозларда 570 бош сиғир синадиган
7 та молхона, 640 бош от учун янги типдаги отхона қурилиб
фойдаланишга топирилади. Бу колхозларда мустаҳкам ем-хашак
базасини вужудга келтиришга ҳам алоҳида э'тибор берил-
ди. Ворошилов номи, Маленков номи илгор колхозларда план-
дан ташқари кўп миқдорда ем-хашак тайёрланди. Жамғаришга
пичан, беда, сомон каби озуқалар мол қишлайдиган фермаларга
ўз вақтида ташиб келтирилади. Бу колхозларда чорвадорларнинг
мазаний-маънавий турмуши янада яхшиланди. Улар қишқи иссиқ
кийим-кечалар, мол боқилиш учун керакли бўлган барча асбоб-
ускуналар билан тўла таъминланди. Молларни қишловдан соғом
ва семиз олиб чиқилиш учун ҳамма амалий тадбирлар белгиланди.
Шунингдек, бу колхозларда зоотехника қондаларига тўла амак
қилинмоқда. Молларни ўз вақтида бағиланган норма асосида
овқатлантириш, совуқ қўраларга уларни испиталдан сув блан
сугориш, ортиқ молларни ажратиб, уларга қўшимча равишда
овдат бериш ишлари тўла амалга оширилмоқда.

Лекин, райондаги ҳамма колхозларда ҳам чорва қишловига
яхши тайёргарлик қўрилди, деб бўлмайди. Қўнанига колхоз раҳбар-
лари «бу йил қиш унчалик қаттиқ бўлмайди» деган хомхашага
берилиб, ёнинг ганимат қўнларига қилинадиган муҳим ишлар-
ни пайсага соқилар. Етарли ем-хашак базасини вужудга кел-
тириш, моллар учун иссиқ бинолар қуриш каби энг муҳим
ишларга э'тиборсалини билан қарайдилар. Натижада қўнанига
қолхозларда ем-хашак тайёрлаш давлат плани бажарилмади.
Чорва бинолари ўз вақтида қуриб тугалланмади.

Каганович номи колхоз правлениеси йилидан ем-хашак-
ларини чорва қишлайдиган жойларга ташиб келтириш ишига
бепарволик билан қарамоқда. Колхоз фермаларида кўчқорлар
совуқ қўйлар билан бирга боқилмоқда. Бу ҳол қўйларнинг бе-
вақт қўлашига, кўчқорларнинг ортиқлаб, соғомда касалланиб
қолишига сабаб бўлмоқда. Шунингдек, колхознинг қоракўла
қўйларни жайлар қўйлар билан бир фермада боқилаётди. Бу блан
колхоз раҳбарлари зоотехника қондаларини кўпол равишда бузо-
қондалар. Колхознинг қоракўла фермасидан ахвол ҳам мутлақо
талабга жавоб бермайди. Бу ерда сиғирларни иссиқ молхонада
боқилишга, айниқса бузоқларни ажратиб алоҳида парваршиш қи-
лишга аҳамият берилмаётди. Молхоналар бўлса ойлаб тозалан-
майди, мол боқарлар учун зарур бўлган чироқ, арқон, белжурак,
сабни асбоблар топиламайди. Ферма мудири ўрғоқ Раҳ-
монқуз Ҳакимов бу нуқсонларнинг олдини олиш ўёқда турсин,
фермага ойлаб келмайди, молбоқарлар ҳолидан хабар ҳам ол-
майди, фақат ўз оёқини тинчиганини қўзлайди.

Бундай бепарволик райондаги Молотов номи, Оқунбобоев
номли колхозларда ҳам ҳаво ётмоқда. Район партия комитети
ва ижроия комитети, шунингдек МТС раҳбарлари колхозлардаги
бу нуқсонларни тезда бартараф қилиш, чорва қишловини на-
мунали ўтказиш тадбирларини амалга ошириш учун топишлар
чоралар кўришлари керак.

М. ЖАДОВЕЦ,

Райондаги 2-чи МТСнинг бош зоотехники.

Янги маҳсулотлар виставкаси

НАШР. № 1575